

Verslag van de Algemene Ledenvergadering van de Vereniging Fries Scheepvaart Museum op woensdag 29 april 2015

1. Opening

De voorzitter, de heer Brenninkmeijer, opent om 19.30 uur de vergadering.

2. Mededelingen

Blijkens de presentielijst zijn 66 leden aanwezig, onder wie het voltallige bestuur.

De voorzitter meldt dat van de volgende leden bericht van verhindering is ontvangen: W. Bogtstra, G. Boomgaard, O. Loeber, A.A.M. Brok, K. Schulte, S. ten Hoeve, dhr. en mw. Groenendijk, dhr. en mw. Osinga.

3. Notulen van de vergadering van 30 april 2014

Het verslag wordt, onder dankzegging aan de secretaris, ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag merkt de heer Dekker op het schandalig te vinden dat de stoeprand voor het museum nog steeds niet is verlaagd. De heer Seffinga zegt dat we anderhalf jaar geleden de toegankelijkheidsaward van de gemeente Súdwest-Fryslân kregen omdat we in het museum aan allerlei aspecten van toegankelijkheid goed aandacht hebben besteed. Het Tweede Kamerlid Otwin van Dijk, die de prijs uitreikte, wees er toen op dat voor de nieuwe ingang van het museum de helling in de trottoirband nog niet was aangepakt. Wethouder Akkerman beloofde beterschap. Op verschillende manieren is de gemeente daaraan herinnerd, maar dit heeft nog niet tot aanpassing geleid. We blijven hopen dat dit alsnog zal gebeuren.

4. Jaarverslag van de secretaris

De heer Oppewal zegt dat het jaarverslag hoofdzakelijk de gebruikelijke onderwerpen vermeldt. Dat betekent niet dat in het afgelopen jaar in het bestuur ook alleen maar gebruikelijke zaken aan de orde zijn geweest. We hebben bijvoorbeeld gesproken over de zittingsduur van de bestuursleden. Mede gelet op algemene richtlijnen is besloten de zittingsduur in beginsel te beperken tot twee perioden van vier jaar. We hebben de verzekeringen van de vereniging goed bekeken. Op onderdelen heeft dit tot aanpassingen geleid. Zo is de verzekering voor de gebouwen nu op allrisk-basis. De verhuur van het gebouwencomplex aan de stichting was door verschillende aankopen in de loop van de jaren geregeld in deels aangepaste en deels afzonderlijke overeenkomsten. Dat hebben we nu in één nieuwe overeenkomst geregeld. Tegelijk hebben we een beoordeling van de huurprijs laten doen. Het bleek dat we met de huursom behoorlijk op het goede spoor zaten. Wat ook in het verslag staat is dat we aan giften en erfstellingen in het afgelopen jaar bijna 32.000 euro hebben gekregen. Als bestuur zijn we daar heel erg dankbaar voor.

Het verslag geeft vanuit de ledenvergadering geen aanleiding tot vragen.

5. Jaarverslag van de penningmeester

De heer Pruijboom zegt ter toelichting dat het afgelopen jaar voor de vereniging een goed jaar is geweest. Maar ook een jaar met de nodige veranderingen. Zo hield de Friesland Bank op te bestaan en moest de vereniging over naar de Rabobank. Dat bracht het een en ander mee. Daarnaast was er de implementatie van de IBAN. Met elkaar gaf dat ook aan dat we toe waren aan een nieuw ledenadministratiepakket, dat zowel kon werken met de IBAN als meer mogelijkheden zou bieden voor communicatie. Er is een nieuw softwarepakket gekozen. De gegevens van alle leden moesten daarin worden overgezet. Dat heeft de directeur gedaan en de penningmeester bedankt hem voor die grote klus. Zoals ook uit de balans blijkt gaf ook het incasseren van de contributie in het nieuwe systeem eerst nog problemen. Met de hulp van de directeur en de leverancier van het pakket is het begin 2015 toch gelukt de automatische incasso van de contributie over het afgelopen jaar te doen.

Dat het een goed jaar voor de vereniging is geweest, uit zich vooral in de beleggingen. De waarde daarvan is in 2014 met bijna € 100.000 toegenomen. Dat is een goede zaak. Dat heeft er ook mee te maken dat we het beheer van de portefeuille binnen een overeengekomen profiel hebben gemandateerd aan ABN-AMRO Van Lanschot. Zij kunnen nu adequaat reageren op wijzigingen in de markt op een wijze die we zelf niet zouden kunnen. Dat komt de waarde van de portefeuille ten goede.

Wat de fondsen betreft: uit het gebouwenfonds komt het reguliere onderhoud. Uit het aankopenfonds is de aankoop van een prachtig zilveren knottekistje betaald. Uit het Sustring-Sytsmafonds is een eerste termijn betaald van het onderhoud, dat noodzakelijk bleek aan enkele van de graven, waarvan op grond van de erfenis de zorg bij ons ligt. Dat onderhoud wordt in 2015 afgerond.

We zijn nog steeds een gezonde, rijke vereniging met een goed toekomstperspectief.

Er worden uit de ledenvergadering geen vragen over het financieel jaarverslag gesteld.

6a. Verslag van de kascommissie

De heer Van Wayenburg zegt vandaag verslag te doen van het bezoek dat hij en de heer Visser en het reservelid de heer Banning hebben gebracht aan de penningmeester. Alle bedragen konden worden geverifieerd aan de hand van bankafschriften. Op sommige facturen kon worden gezien dat andere bestuursleden voor akkoord hadden geparafeerd; dat was iets dat de commissie vorig jaar gesuggereerd had. Berekeningen en bedragen in verzamelposten waren allemaal correct uitgevoerd. De conclusie van de kascommissie is dat het bestuur kan worden gedechargeerd voor 2014. De vergadering stemt met applaus daarmee in.

De voorzitter zegt blij te zijn dat de commissie heeft geconstateerd dat aanbevelingen van vorig jaar zijn overgenomen; deels zijn ze nog in uitvoering. Een van die aanbevelingen betreft ook het volgende agendapunt.

6b. Benoeming van de kascommissie

De voorzitter herinnert eraan dat volgens de gebruikelijke procedure elk jaar het langzittende lid van de kascommissie vertrekt en de commissie met een nieuw reservelid wordt aangevuld. Dit jaar stopt de heer Van Wayenburg. De voorzitter dankt hem voor zijn bijdrage in de afgelopen jaren.

In plaats van tijdens de ledenvergadering te vragen naar een nieuw lid, heeft het bestuur in de ledenlijst gekeken naar mensen, van wie kennis op dit terrein wordt verwacht. Op grond daarvan is de heer Joustra aangezocht als nieuw reservelid; hij heeft daarmee ingestemd. Voorgesteld wordt dus als kascommissie voor volgend jaar te benoemen de heren Visser, Banning en Joustra. De vergadering gaat daarmee akkoord.

7 Verslag van de directeur

De heer Seffinga doet verslag over 2014. In dat jaar mochten we ruim 28.000 bezoekers ontvangen. Dat was maar een paar honderd minder dan in 2013. Wat bezoekersaantal betreft was het dus een fantastisch jaar. Maar vooral in de maanden november en december was het ons wat te rustig. Daarom zijn in het begin van het jaar meteen plannen gemaakt om in het eind van dit jaar extra activiteiten te ontplooiën en daarmee in de laatste maanden van dit jaar wat extra bezoekers te kunnen trekken.

Een groot deel van de bezoekers komt voor het museum als geheel. Voor een stad als Sneek zijn we een groot museum en er is bovendien veel te zien. Dat lezen we ook in het gastenboek in de hal; de reacties zijn zeer positief. Wat vooral gewaardeerd wordt is het feit dat er hier veel variatie in de collecties is en dat er veel voorwerpen zijn te zien. De trend van de laatste jaren in

museumland is dat veel vitrines steeds leger worden en dat één onderwerp, prachtig uitgelicht, het verhaal moet vertellen. Eigenlijk maakt dan de conservator de keuze. Bij ons is dat niet zo en mag je zelf kiezen wat je mooi vindt of niet, met lekker volle vitrines. Daarin worden we steeds meer bijzonder. Vast staat dat er genoeg te zien is en dat waarderen de mensen, zo blijkt uit de bezoekersenquête.

Een deel van de bezoekers komt ook voor de speciale tentoonstellingen. In 2014 hadden we een paar mooie exposities. Het begon met de tentoonstelling rond het bootje van Tirns. De titel “de oudste boot van Friesland” – want hij dateert van 1180 – sloeg wel aan. Tot aan het Parool haalden we het landelijk nieuws.

Bijzonder was ook de expositie “Modelmensen”. Onze fotograaf Freerk Bokma had de particuliere eigenaars van scheepsmodellen thuis gefotografeerd, met hun model. Dat hij daarbij ook nog iemand voor de lens zou krijgen die nu minister van justitie is, had hij toen niet kunnen bevroeden. Hoewel, het was natuurlijk al een chique omgeving, daar in Huis te Warmond. Bij de expositie is ook een boekje uitgegeven, dat nog steeds te koop is.

De tentoonstelling over zeemannsouvenirs uit de collectie van Albert Flonk van Terschelling nam de bezoeker mee over de hele wereld. Overal vandaan namen Friese zeelieden hun souvenirs voor thuis mee.

Het kindermuseum was altijd al een succes. Maar voor het eerst kwamen er dit jaar iets minder schoolklassen. Ook hier geldt dat in de afgelopen jaren al veel schoolklassen op bezoek zijn geweest en dan is het nieuwtje er wat van af. Maar daar spelen we wel op in.

Daarom is vanaf de zomer 2014 op de afdeling educatie nagedacht over vernieuwing. Die zit in het aanbieden van een nieuwe lesmethode die voor de leerlijn cultureel erfgoed lesstofvervangend is. Dit is zo'n beetje het hoogste wat je in de museumeducatie kunt bereiken. Het centrale thema is de Draaikolk. Het meerjarig project startte in december met de gelijknamige tentoonstelling, die nu nog is te zien. Het is een omvangrijk project. En een duur project ook. Maar door bijdragen van fondsen en van de Vereniging is het gelukt alles te realiseren.

De schoolvakanties waren een groot succes. Bij de activiteiten in de voorjaarsvakantie – help pake en beppe de vakantie door – zijn meer dan 1100 kinderen met hun pakes en beppes langs geweest. In totaal kwamen maar liefst 2258 mensen over de vloer in één week tijd. Dankzij de inzet van het vrijwilligersteam, deze keer verkleed als piraten, kon alles in goede banen worden geleid.

Veel aandacht was er ook voor de samenwerking met andere musea in 2014. Met de andere provinciale musea gaan we een nieuw depotgebouw bouwen. In 2014 is daar veel tijd in gaan zitten: oprichting van een beheersstichting, het zoeken van een architect, het kiezen van een plek, het maken van een bestek, de aanbesteding, et cetera.

Met de 16 musea in de gemeente Súdwest-Fryslân is gewerkt aan een plan voor de gezamenlijke marketing. Er is een groot projectplan gemaakt en dat werd ingediend bij de Mondriaanstichting. Zij waren positief. Toch is het project gestrand omdat de provincie onvoldoende wilde bijdragen. Dat heeft te maken met alle perikelen rondom Beleef Friesland en Merk Friesland. Jammer, zo blijft veel rijksgeld liggen.

Een succesvollere samenwerking was er bij de een-op-een samenwerking met de musea in de regio. Zo heeft Anke Roorda van de afdeling educatie gewerkt aan een educatief programma voor het Jopie Huismanmuseum.

Groepsbezoeken hebben we ook heel veel gehad. In totaal kwamen er 6.055 gasten in een groep. 76 groepen kregen een rondleiding, 97 groepen maakten gebruik van de catering en 111 groepen boekten een stadswandeling. Het georganiseerde bezoek wordt steeds belangrijker. Het vergt de nodige organisatie van personeel en vrijwilligers, maar het levert ook wat op.

109 aanwinsten waren er dit jaar. En de penningmeester noemde het al: een topper was in 2014 de aankoop van een Sneker knottekistje uit het midden van de 17de eeuw. Het schilderij van de Sneker Waag door Jan Binnerts Tinga uit 1856 was ook een mooie aanwinst, ons geschonken. Bijzonder is ook de grote butte, die door een lid van de familie Henstra uit Scandinavië, waarschijnlijk Noorwegen, is meegenomen. Leden van deze familie voeren op koffen en smakken naar de Oostzee, zo is in de registers van de Sonttol na te gaan. Bijzonder vond ik ook de restauratie van de slede van de familie Hanenburg. Hij staat prachtig te pronken in de ijszaal. Geweldig, mogelijk gemaakt door de familie.

Jelle Koenen registreert de voorwerpen. Hij is ook druk met de website en met de standplaatsen van de voorwerpen. Dat is vooral belangrijk wanneer we straks als vier provinciale musea samen in één depotgebouw komen. De collecties komen daar door elkaar, zodat je dan goed moet weten wat waar staat. Er komt een heel systeem voor de vindbaarheid.

Jeannette Tigchelaar registreert de foto's en ordent de archieven. Een groot deel van het jaar is ze bezig geweest met het archief van de NNWB, de Noord Nederlandse Watersport Bond. Het is een archief van vele strekkende meters. Aan het eind van het jaar was ze er bijna klaar mee. Ook begeleidt Jeannette onderzoekers in de leeszaal en beantwoordt ze de vele vragen, die via de mail binnen komen over onze collectie en over andere onderwerpen.

De samenwerking met de overheden en met de sponsors is goed. Het blijft natuurlijk altijd onzeker. Vorig jaar was onduidelijk wie de nieuwe wethouder van cultuur zou worden. Nu is dat het geval met de gedeputeerde van cultuur. We waren erg gewend aan Jannewietske de Vries, maar zij keert niet terug.

De sponsors weten we goed aan ons te binden. Ze weten ons goed te vinden wanneer ze activiteiten hebben, die hier plaats kunnen vinden. Dat kan een symposium zijn, maar ook een diner met de relaties van de bank. Dat we onze sponsors ook iets te bieden hebben, bleek toen de Rabobank uit zich zelf vroeg of ze nog eens een periode van drie jaren onze sponsor konden zijn. Ik hoefde er niet eens om te vragen.

Ook de steun vanuit uw Vereniging is onverminderd groot. Of het nu gaat om de aankoop van een bijzonder voorwerp of om het maken van een grote en bijzondere tentoonstelling als de Draaikolk, de Vereniging is altijd enthousiast en vertaalt dat ook in substantiële financiële bijdragen, zowel incidenteel als structureel. Wat dat betreft is de Vereniging een van de kurken waarop ons museum drijft.

Ik eindig waar ik ook mee begon, namelijk onze gasten, want voor hen doen we het allemaal. Niet alleen de aantallen zijn belangrijk, maar vooral ook hun waardering en die is groot. Dat blijkt niet alleen uit het gastenboek, maar ook uit het bezoekersonderzoek. Het hele jaar door vragen we bezoekers een enquête in te vullen. Veel vragen worden voorgelegd. En aan het eind mogen ze ons museum waarderen met een rapportcijfer. In 2014 kwamen we uit op een gemiddelde van 8,3. Dat vond ik vroeger een rapportcijfer waar je mee kunt thuis komen.

De heer Dinkelberg vraagt wat een knottekistje is. De heer Seffinga antwoordt dat het een zilveren kistje is dat door een bruidegom aan zijn bruid werd gegeven als hij een aanzoek deed. Het woord knot komt van knoop; vroeger deed men zilveren munten in een doekje en daar werd een knoop in gemaakt. Later werd dat ook wel veel duurder en dan kreeg je zo'n zilveren kistje. Dit is niet iets wat iedereen aan zijn bruid kon geven: het was een luxe geschenk. Er zijn er redelijk wat van gemaakt in Friesland, hoewel het toch altijd wel een redelijk topstuk is als je er een tegenkomt. Ze werden vooral in Leeuwarden, Harlingen en Bolsward gemaakt en in Sneek vrijwel niet. Toch kwam deze op de markt en dan moet je wel even toeslaan. Het is bovendien een heel oude: uit 1651.

8. Bestuursverkiezing

De heer P. Schulting heeft aangegeven te willen aftreden. Er ontstond daardoor een vacature in het bestuur. Als bestuur zijn we op zoek gegaan naar iemand met een specifieke deskundigheid, want de penningmeester heeft te kennen gegeven volgend jaar ook te willen aftreden. Hij is dan ruim over de vorig jaar afgesproken maximale zittingsduur heen. Voor zijn opvolging hebben wij iemand gevonden in de persoon van Kees Burghgraef.

De heer Burghgraef zegt inderdaad een beetje financieel expert te zijn: hij heeft jaren in het accountantsvak gezeten. Hij houdt zich als kleine zelfstandige nu bezig met financieel management en het begeleiden van familiebedrijven op het snijvlak van familie en bedrijf. Met het Fries Scheepvaart Museum heeft hij nog niet zo heel veel, anders dan dat hij er met de kinderen verschillende keren is geweest. Verder heeft hij als rechtgeaarde Fries heel veel met zeilen en schaatsen. Hij zegt heel erg benieuwd te zijn naar wat hij bij de vereniging tegen gaat komen. Hij heeft ervaring met dit type organisatie als bestuurder en vanuit het vak als accountant. In de korte tijd van de kennismaking heeft hij in ieder geval een enthousiast bestuur aangetroffen dat er op uit is het goed te doen voor de vereniging. Het ziet er zeker in financieel oogpunt goed uit en hij zal zijn best doen daaraan een bijdrage te leveren.

De vergadering begroet de heer Burghgraef met applaus als nieuw bestuurslid.

De vergadering stemt verder in met de herbenoeming van de periodiek aftredende en herkiesbare heren Oppewal en Brenninkmeijer.

10. Rondvraag

De heer Visser zegt zich als lid van de kascommissie ook op de website te hebben gezien naar de jaarstukken. Die stonden al op de website voordat de algemene ledenvergadering ze heeft goedgekeurd. Het lijkt hem netjes om het zo te doen dat erbij wordt aangegeven dat ze er ten dienste van de leden staan en dat ze er vanaf morgen als goedgekeurde stukken staan. Dat wil zeggen voorzover ze hier goedgekeurd moeten worden, want niet alle stukken behoeven goedkeuring.

Een ander punt wat hem opviel is het beleidsplan van februari 2014 dat op de website staat. Hij heeft ernaar gezocht of dat ook door de algemene ledenvergadering is goedgekeurd, maar heeft dat niet gevonden. De voorzitter zegt dat dit niet expliciet hier op tafel is geweest en hij erkent dat het eigenlijk goed zou zijn van zo'n plan, dat de gehele vereniging aan gaat en aangeeft welke kant we op willen, de leden ook iets kunnen vinden. Beide opmerkingen snijden wat hem betreft hout en hij dankt de heer Visser daarvoor. Het beleidsplan moet ook wel weer eens geactualiseerd worden en zijn idee is dit volgend jaar hier op de agenda te zetten.

9. Afscheid bestuurslid Schulting

De voorzitter herinnert eraan dat een jaar geleden afscheid is genomen van twee oude rotten in het bestuur: Kees Dros en Jetty Gaastra. Nu moeten we weer afscheid nemen van zo'n mastodont. De algemene ledenvergadering heeft de heer Pieter Schulting op 28 april 2004 in het bestuur benoemd. De heer Brenninkmeijer dankt de toen aanwezige leden daarvoor, want in het bestuur is heel veel plezier beleefd aan die benoeming. Nu de heer Schulting afscheid wil nemen, gaat het bestuur zijn elf jaar ervaring missen. Maar het bestuur is hem dankbaar voor zijn inbreng in die periode, bijvoorbeeld wat betreft zijn juridisch inzicht en zijn maritiem historische kennis. Ook is dankbaar gebruik gemaakt van zijn brede netwerk, waar suggesties aan konden worden ontleend voor lezingen op contactavonden en ledenreizen. Aan de organisatie van die reizen heeft hij ook jarenlang in grote mate meegewerkt. In zekere zin tot groot verdriet van veel leden, want de belangstelling voor die reizen was vaak zo groot dat er veel leden moesten worden teleurgesteld omdat ze door overschrijding van het maximaal aantal deelnemers niet meer mee konden. Hij heeft zijn betrokkenheid en interesse bij het museum ook breder getoond. Na het vertrek van de heer Kapma is de heer Schulting ook voorzitter van de stichting geworden. De heer Brenninkmeijer

dankt hem voor zijn wijsheid en spitsvondigheid en ook voor de manier waarop hij heeft gezocht naar oplossingen en verbindingen in het bestuur. Dat is altijd met humor gedaan. Bovenal vanuit een vanzelfsprekende bescheidenheid.

Die bescheidenheid toonde hij ook in de wens voor een afscheidscadeau. We hadden een bepaalde traditie bij het afscheid een memorielepel te geven. Maar de heer Schulting gaf te kennen dat hij de voorkeur gaf aan een tweedehands boek, uit twee delen bestaand. Het gaat over de eerste reis van de Willem Barendsz in 1878. Het bestuur heeft besloten daar een bon bij te doen, waarvoor nog een heleboel tweedehands boeken kunnen worden gekocht. De dank voor de heer Schulting wordt onderstreept met een applaus.

De heer Schulting dankt de heer Brenninkmeijer voor de mooie woorden. Wat de vele genoemde kwalificaties betreft, is hij blij is dat hij er niet langer aan hoeft te voldoen. Het cadeau vindt hij een schot in de roos. Het is een schitterend verslag van een Nederlandse poolexpeditie in de tweede helft van de 19^e eeuw naar de Noordelijke IJszee. Hij heeft veel over het boek gehoord en zal het met veel plezier lezen. Het expeditieschip is genoemd naar een roemruchte Fries: Willem Barendsz.

Hij bedankt de mede-bestuursleden en de oud-bestuursleden waarmee hij elf jaar bijzonder op goede en prettige wijze heeft mogen samenwerken. Hij zegt lang genoeg in het bestuur te hebben gezeten om een lichte verandering in de wijze van besturen te kunnen waarnemen: van een meer beschouwend besturen naar een meer initiërend besturen, waarbij de bestuursleden zelf ook vaak betrokken worden bij de uitvoering van zaken waarover een besluit is genomen. Hij vindt het een goede zaak dat optimaal gebruik wordt gemaakt van de kennis en kunde van de bestuursleden, in het belang van het museum en ter ontlasting van de directeur en medewerkers, die ontzettend veel werk verzetten voor het museum. Een mooi voorbeeld van die ontwikkeling is misschien wel het nog niet zo lang geleden genomen besluit tot instelling van een redactiecommissie voor het jaarboek. In die reactiecommissie zitten ook een paar leden van het bestuur. In dezelfde lijn ligt het besluit het aantal reguliere bestuursvergaderingen te verdubbelen naar vier. Hij ziet met ontzettend veel plezier terug op elf jaren van heel prettige samenwerking met de bestuursleden. In die dank betreft hij ook de samenwerking met de directeur.

Voor de ledenvergadering wil hij wel gezegd hebben dat de vereniging zich gelukkig mag prijzen met dit zittende bestuur. Hij bedankt de leden, die hem elf jaar geleden hebben benoemd en daarna twee keer herbenoemd. Ook heeft de ledenvergadering ingestemd met zijn benoeming in het bestuur van de stichting als vertegenwoordiger van de vereniging. Daar is hij zeer erkentelijk voor. Dat werk voor de stichting doet hij met heel veel plezier. Daar gaat het eigenlijk ook om: de verbondenheid met vereniging en stichting als bestuurslid, vrijwilliger of lid. De bundeling van al die betrokkenheid maakt het museum tot een museum waar iedereen graag is en waar ieder graag zijn schouders onder zet, een sterk en toekomstbestendig museum. Hij spreekt afsluitend de wens uit dat hij samen met al die anderen nog lange tijd betrokken mag zijn bij dit schitterende museum.

11. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 20.15 uur.

Aldus vastgesteld op 18 mei 2016.

O.C.A.M. Brenninkmeijer, voorzitter

B. Oppewal, secretaris